

UCUZ DOĞAL GAZ DÖNEMİ SONA MI ERİYOR? *

Ucuz doğal gaz dönemi sona erdi ve yerini küresel ekonomide dalgalı etkiler yaratacak çok daha maliyetli bir enerji çağına bıraktı. Elektrik üretmek ve evleri ısıtmak için kullanılan doğal gaz, son on yılın büyük bölümünde ABD'den Avustralya'ya arzdeki patlama sırasında bol ve ucuzdu. Talebin yeni arzı büyük ölçüde geride bırakmasıyla bu yıl durma noktasına geldi. Avrupa gaz fiyatları bu hafta rekor seviyeye ulaşırken, sıvılaştırılmış yakıtın Asya'ya teslimatı yılın bu zamanı için tüm zamanların en yüksek seviyesine yakın.

Diğer birkaç seçenikle birlikte, dünyanın kısa vadeli yeşil hedeflere ulaşmasına yardımcı olmak için kömürün yerine daha temiz yanan gaza daha fazla bağımlı olması bekleniyor. Ancak iklim bilincine sahip yatırımcılardan ve hükümetlerden gelen çağrılar üzerine üreticiler yeni arza yönelik yatırımları kısıtıkça, pahalı enerjinin kalıcı olduğu ortaya çıkıyor.

Moskova merkezli Macro-Advisory Ltd'nin CEO'su Chris Weafer, "Nasıl bakarsanız bakın, büyük ekonomiler karbon emisyon hedeflerine ulaşmaya kararlı olduklarından, önümüzdeki on yıllar boyunca gaz geçiş yakıtı olacak. Gaz fiyatının orta vadede yüksek kalması ve daha uzun vadede yükselmesi daha olasıdır." dedi.

Uluslararası Enerji Ajansı'na göre, 2024 yılına kadar talebin Covid-19 öncesi seviyelere göre %7 artması bekleniyor. Daha ileriye bakıldığında, McKinsey & Co. tarafından yapılan bir analize göre, LNG'nin 2035 yılına kadar yılda %3,4 oranında büyümesi ve diğer fosil yakıtları geride bırakması bekleniyor.

Doğal gaz fiyatlarındaki artış, fabrikalara elektrik tedarikinin veya petrokimya üretmenin daha maliyetli olacağı, küresel ekonominin her köşesini sarsacağı ve enflasyon korkularını körükleyeceği anlamına geliyor. Tüketiciler için, daha yüksek aylık enerji ve gaz faturaları getirecek. Bir çamaşır makinesini çalıştırmak, sıcak bir duş almak ve akşam yemeği pişirmek daha pahalıya mal olacak. Yakıt fiyatının daha uzun süre daha düşük olacağı varsayımıyla tüm enerji politikalarını yeniden şekillendiren Pakistan ve Bangladeş gibi daha yoksul ülkeler için özellikle kötü bir haber bu.

Avrupa doğal gaz fiyatları, salgın nedeniyle Mayıs 2020'deki rekor düşük seviyeden %1.000'den fazla artarken, Asya LNG oranları geçen yıl yaklaşık altı kat arttı. Kaya gazı devriminin yakıt üretimini önemli ölçüde artırdığı ABD'deki fiyatlar bile, on yılın bu zamanı için en yüksek seviyeye çıktı.

* "The Era of Cheap Natural Gas Ends as Prices Surge by 1,000%", [Bloomberg](#)

Arz kesintileri, küresel ekonomik toparlanma ve yeni LNG ihracat tesislerinde yaşanan durgunluk gibi gaz fiyatlarını yükselten birkaç tek seferlik faktör olsa da dünyanın yapısal bir değişimle karşı karşıya olduğu enerji geçişi konusunda artan bir fikir birliği var.

Ülkeler, karbon ayak izlerini hızla azaltmanın bir yolu olarak gazı savundular. IHS Markit'te bir analist olan James Taverner'e göre, doğal gaz geçişi, sınırlı sermaye dağıtımıyla nispeten hızlı bir şekilde yapılabilirken, emisyonların düşürülmesi üzerinde önemli bir etkiye sahip. Doğal gaz, en temiz fosil yakıttır ve kömürden neredeyse %50 daha az CO2 yayar. Bu arada, rüzgar ve güneş gibi fosil yakıt olmayan alternatifler, enerji geçişinde henüz nispeten erken bir aşamadır.

Talep herhangi bir yavaşlama belirtisi göstermiyor. Avrupa'daki kamu hizmetleri şirketleri, yüksek karbon fiyatları nedeniyle daha temiz yanan gaz geçiyor, Güney ve Güneydoğu Asya hükümetleri daha fazla elektrik ihtiyacını karşılamak için düzinelerce yeni gazla çalışan santral planlıyor ve Çin, gaz her zamankinden daha fazla bağımlı olmaya başlıyor.

Normal olarak, güçlü talep, yeni ihracat tesislerine yapılan yatırımları teşvik edecektir. Ancak yüksek gaz fiyatlarında büyük bir faktör arzı artıracak taze sermaye eksikliğidir. Artan gaz karşıtı duyarlılık ve kirli metan emisyonlarının artan incelemesi, projeleri durdurdu ve enerji şirketlerini planları yeniden düşünmeye zorladı. Doğal gazı düşük karbonlu bir geleceğe köprü yakıtı olarak müjdeleyen IEA, bu yılın başlarında dünya 2050 yılına kadar net sıfır emisyona ulaşmak istiyorsa, yeni yatırımların durdurulması gerektiğini söylediğinde geniş çapta dikkat çekmişti.

Halihazırda, dünyanın dört bir yanında arzın yetersiz kalacağına dair işaretler var. Rus LNG ihracatçısı Novatek PJSC'nin Genel Müdür Yardımcısı Mark Gyetvay, yeşil hareketin tüketicilere yeterli ve uygun fiyatlı arzın sağlanmasını engelleyebileceği konusunda uyarıyor. Gyetvay, "Gelecekteki doğal gaz projelerinde sermaye yatırımlarının olmaması bizi bir enerji geçişine götürmez, bunun yerine bizi bir enerji krizine doğru kaçınılmaz bir yola götürür" dedi.

* "The Era of Cheap Natural Gas Ends as Prices Surge by 1,000%", [Bloomberg](#)